

wens nu kinderaftrek wordt toegekend kan dat moeilijk anders, men herinnere zich de Fransche bepalingen.

Evenals in de bestaande wetgeving wordt ook in het ontwerp groote invloed toegekend aan den *rechtsvorm*. De 8 % belasting wordt gelegd op de Naamlooze vennootschap en eenige verwante rechtsvormen. De thans bestaande uitdeelsbelasting — overeenkomende met de hierop betrekking hebbende onderdeelen van de Fransche *impôt sur le revenu des valeurs mobilières* — acht de Regeering verouderd en hare vervanging door een winstbelasting is noodzakelijk; voorloopig blijven de beide belastingen naast elkaar bestaan. Er wordt dus een rechtstreeksch verband gelegd tusschen de dividend- en tantième belasting en de nieuwe vennootschapsbelasting. De rechtsvorm, die voor de eerstgenoemde belasting beslissend is, zal het ook voor de nieuwe zijn. De meermalen uitgesproken gedachte, dat we in ons land ten slotte zullen moeten komen tot één belasting op de bedrijfswinst van alle ondernemingen, onder welken rechtsvorm ook gedreven — verg. de Fransche gedachte — ligt nog ver van ons af; dit ontwerp beweegt zich niet in die richting.

Tot nu toe ging de beweging in het bedrijfsleven van de firma naar de naamlooze vennootschap. 't Is niet onmogelijk, dat met de nieuwe vennootschapsbelasting de beweging de tegengestelde richting zal kiezen. Dan komen we in het Duitsche schuitje, dat immers juist voor die beweging een begunstiging bevat. Misschien zal dan in de toekomst na de beweging vice-versa van den eenen rechtsvorm naar den anderen het inzicht ontstaan, dat de belasting van het bedrijfsleven zich in de eerste plaats heeft te richten naar dat bedrijfsleven zelf, naar de onderneming, ongeacht den rechtsvorm waaronder deze gevoerd wordt.

P. J. A. ADRIANI.

DE WETTELIJKE REGELING VAN HET ACCOUNTANTSWEZEN EN DE GEMEENTE-ACCOUNTANTS

Nu te verwachten is, dat de wettelijke regeling van ons beroep binnen afzienbaren tijd haar beslag zal krijgen, zij het mij vergund, na te hebben ingestemd met de in vakkringen wel algemeen gehoorde woorden van voldoening over het feit, dat dit ideaal thans dichter dan ooit tot haar verwezenlijking is genaderd, uiting te geven aan eenige overwegingen, waartoe een critische beschouwing van een détail dezer concept-regeling mij aanleiding gaf.

Wellicht wordt hiermede, zij het in bescheiden mate, het vakbelang gediend.

Als grondpeilers, waarop zich het geheele gebouw van de wettelijke regeling zal verheffen, trekken de volgende drie fundamenteele bepalingen de aandacht:

1. Er is een openbaar accountants-register, waarin worden ingeschreven zij, die voldoen aan de volgende, bij de wet te stellen eischen:
  - a. bekwaamheid voor de uitoefening van het accountantsberoep;
  - b. betrouwbaarheid voor de uitoefening van het accountantsberoep, en
  - c. onderwerping aan de bij de wet te stellen regelen van toezicht en tucht ..... (art. 1);
2. De register-accountant (d.i. hij, die in het accoun-

tants-register staat ingeschreven, en dientengevolge lid is van het Nederlandsch Instituut van Register-Accountants) is onderworpen aan een door het Nederlandsch Instituut van Register-Accountants vast te stellen Reglement van Arbeid ..... (art. 6);

3. Er zijn Raden van Tucht, die toezicht houden op de volgende punten:
  - a. dat de register-accountant zijn beroep uitoefent zooals een goeden accountant betaamt;
  - b. dat hij zich niet schuldig maakt aan handelingen of gedragingen, in strijd met de voor het accountants-beroep vereischte waardigheid;
  - c. dat hij bij de uitoefening van zijn beroep het bepaalde in het Reglement van Arbeid in acht neemt ..... (art. 27).

Deze grondpeilers maken het mogelijk, dat de doeleinden worden verwezenlijkt, welke in de Memorie van Toelichting zoo kernachtig nader worden omschreven, nl.

eenige orde te brengen op het terrein van werkzaamheid van den accountant ..... (pag. 1, al. 1).
tegenaan van de daling van het gemiddelde peil der accountants hier te lande, met daaruit voortvloeiende schade voor den naam van het beroep (pag. 2, al. 1).

Immers, indien men van de diensten van een register-accountant gebruik maakt, heeft men waarborgen voor de bekwaamheid en de betrouwbaarheid van den gekozen deskundige, want men weet, dat op onbekwaamheid en onbetrouwbaarheid in zaken, het beroep van den accountant betreffende, toezicht wordt uitgeoefend en sancties worden toegepast.

Naar mijne meening heeft het maatschappelijk verkeer in het algemeen en een ieder in het bijzonder, die van de diensten van een register-accountant als deskundige gebruik maakt, hierbij het hoogste belang, want zèlf kan degeen, die den bijstand van een deskundige heeft ingeroepen, over dit terrein geen oordeel hebben, al daarom niet, omdat hij, ware het anders, den bijstand van den deskundige niet van noode, dus niet ingeroepen zoude hebben.

Door deze coördinatie, eenerzijds van wetenschappelijke scholing en anderzijds van toezicht op uitoefening van het beroep „zooals het een goeden accountant betaamt”, waarin mede naleving der normen, neergelegd in het Reglement van Arbeid, en het niet aantasten van de waardigheid van het beroep worden betrokken, zal men in den register-accountant zien de deskundige, zooals de besten der vakgenooten steeds gaarne hebben gewenscht, dat de beoefenaren van ons vak zouden worden beschouwd, waarmede tevens de doeleinden der wet zouden zijn verwezenlijkt.

En daarmede is er dan winst naar twee zijden: het maatschappelijk verkeer en iedere opdrachtgever is ermede gebaat, en tevens zijn de accountants ermede gebaat, daar zij, reeds door zich te onderwerpen aan de jurisdictie van de Raden van Tucht, blijk geven, aan zichzelf en aan hun beroepsuitoefening hooge eischen te stellen, en derhalve gaarne als deskundige zullen worden aangezocht.

Geldt dit betoog in abstracto voor alle opdrachtgevers en alle register-accountants, niet alzo, indien het onderhavige ontwerp tot wet zal worden verheven, in concreto voor de overheid en de register-accountants in overheidsdienst.

Immers, het derde lid van art. 27 luidt:

„Het toezicht van de Raden van Tucht strekt zich niet uit

„over de handelingen en gedragingen van register-accountants, verricht gedurende het tijdperk hunner werkzaamheid „in openbaren dienst” .

De Memorie van Toelichting zegt hiervan:

„Het in het derde lid bepaalde strekt ertoe te voorkomen, „dat de handelingen en gedragingen van register-accountants, „die in overheidsdienst werkzaam zijn aan het toezicht en de „beoordeeling van tweeërlei gezag zouden onderworpen zijn”.

Dat naar mijne meening dit argument steekhoudendheid ontbeert, zal uit het bovenstaande duidelijk zijn.

Immers, van uitoefening van tweeërlei gezag is geen bezwaar te duchten, want zij zijn *van geheel anderen aard!*

Evenmin als welke andere opdrachtgever ook, kan de overheid een gefundeerd oordeel hebben over bekwaamheid en betrouwbaarheid *als deskundige, als accountant*; en het gezag van overheid tot hoofdamtenaar is normaal als ieder gezag van werkgever tot werknemer; à fortiori verschilt dit niet van het gezag van een bankdirectie tot haar intern-bankaccountant of van welke andere leiding van een privaat-rechtelijk lichaam ook tot den bij dat lichaam in dienst zijnden accountant.

Is dit onderscheid dus allerminst principieel juist, ook in hare praktische consequenties leidt het tot ongewenschte gevolgen.

Immers de register-accountant, die zich ziet uitgesloten van de jurisdictie van de Raden van Tucht, kan zijn principalen niet verstrekken de waarborgen, die deze daarin terecht zien, en verliest aldus veel van hetgeen de register-accountants, dank zij de hier besproken wet, zouden verkrijgen.

Dat dit de penetratie van de register-accountants in den overheidsdienst zal bemoeilijken ligt voor de hand; men behoeft daarbij bv. slechts te denken aan het gebied van de gemeentelijke financiën, waar men naast elkaar zal aantreffen (zij het wellicht in verschillende gemeenten):

- a. de register-accountant-hoofdamtenaar, niet onderworpen aan het toezicht van de Raden van Tucht;
- b. de accountants of verificateurs, al of niet lid bv. van een vereeniging van gemeente-accountants, uiteraard niet onderworpen aan het toezicht van de Raden van Tucht, als zijnde geen register-accountants.

Dat het doel der wet, „eenige orde” te brengen „op het terrein van werkzaamheid van den accountant”, op *dit* gebied aldus in het geheel niet kan worden bereikt, tot schade van het beroep en deszelfs mogelijkheden en tot schade van de overheid, die geen door sancties „gewaarborgde” accountants kan engageeren, (daar zij, die deze waarborgen zouden kunnen bieden, dit vermogen bij benoeming automatisch verliezen!) is naar mijne meening evident.

Het is daarom, dat ik het betreuren zou, indien het derde lid van art. 27, zooals het in concept thans luidt, in de wet zoude worden opgenomen, en het is tevens daarom, dat ik meende, deze overwegingen onder de aandacht van de collega's te moeten brengen.

JAC. OLIE Jr.

Gemeentelijk Accountant
(N.I.v.A.)

VOORKOMING VAN DUBBELE BELASTING BIJ DE DIVIDEND- EN TANTIEMEBELASTING

In de Wet op de Dividend- en Tantiëmebelasting is de voorkoming van dubbele belasting geregeld in:

art. 3: voor de uitkeeringen op de aandelen van een Nederlandsche N.V.;

art. 27: voor de in de koloniën belaste winst;

art. 28: voor de in het buitenland belaste winst;

art. 29: voor de uitkeeringen op aandelen van een in de koloniën of in het buitenland gevestigde N.V.

art. 3. Volgens de Ministeriële Resolutie van 3 November 1931 no. 64 (B 5278) bestaat er geen bezwaar tegen om met aandelen gelijk te stellen certificaten, door een administratie- of trustkantoor uitgegeven mits vaststaat dat dit kantoor zelf geen aanspraak maakt op de aftrek en de vervanging van aandelen door certificaten ook overigens niet dient tot het ontgaan van belasting. Volgens B 2511 en B 5954 zijn in dit opzicht ook oprichtersbewijzen gelijk te stellen met aandelen. T.a.v. inkomstobligaties zijn de meeningen verdeeld. In B 6452 heeft de Raad van Beroep Rotterdam I het standpunt ingenomen dat stukken, welke recht geven op een deel van de winst van een N.V. en op een deel van haar vermogen, tot de in art. 3 genoemde aandelen moeten worden gerekend. Het is in overeenstemming met de strekking van art. 3 om daarbij buiten beschouwing te laten of aan het bedoelde stuk stemrecht of eenig ander recht van medezeggenschap in de onderneming verbonden is, daar art. 3 niet anders bedoelt dan dubbele belasting te voorkomen en stemrecht daaraan niet afdoet. Echter is in een latere Ministeriële Resolutie van 8 September 1937 no. 53 het standpunt ingenomen dat voor uitkeeringen op inkomstobligaties geen aftrek art. 3 mag worden verleend.

In B 1773 is het standpunt ingenomen dat wanneer een N.V., welke een andere N.V. heeft opgericht zonder aandeelbewijzen uit te geven, het kapitaal der opgerichte N.V. als haar uitsluitend bezit in haar boeken heeft staan, art. 3 toepasselijk is. Eenzelfde standpunt is in B 2272 ingenomen t.a.v. uitkeeringen van een landelijke coöperatieve vereeniging aan bij haar aangesloten plaatselijke coöperatieve vereenigingen.

Daar alleen voor uitkeeringen op aandelen en daarmee gelijkgestelde stukken regelen ter voorkoming van dubbele belasting zijn gegeven, gelden deze regelen niet voor salarissen als commissaris of directeur. Wanneer een N.V. dus directrice is van een andere N.V. tegen een salaris van $f (10000 + a)$ wordt over $f a$ belasting geheven bij de beheerde N.V., terwijl bij de beheerende N.V. over het genoten salaris nogmaals belasting wordt geheven voorzoover dit begrepen is in haar uitdeelingen of belaste salarissen. Prinsen acht deze regeling niet bevredigend. Indien een N.V. in verband met haar aandelenbezit in een andere N.V. van deze laatste salaris geniet dan geldt het doel dat art. 3 beoogt evenzeer t.a.v. het salaris als van de uitdeeling.

Volgens den letter der wet is art. 3 ook niet toepasselijk op tantièmes. Echter is in de Ministeriële Resolutie van 23 October 1919 no. 60 (B 2395) in een geval, waarin volgens de statuten der N.V.'s A en B de aan de directie en commissarissen toekomende tantièmes niet aan dezen doch aan de moedermij. C werden uitgekeerd, beslist dat deze tantièmes geheel het karakter droegen van een winstuitkeering aan C als aandeelhoudster, zoodat op deze tantièmes art. 3 toepasselijk werd verklaard. Op grond van deze Resolutie wordt art. 3 toegepast op ontvangen tantièmes, wanneer voor de ontvangende N.V. het commissariaat, dat het tantième ople-